

Årsberetning 2021

LOKK – LANDSORGANISATION AF KVINDEKRISECENTRE

LOKK

2021 lagde vi i LOKK sidste hånd på et vigtigt arbejde, som kommer til at få stor betydning for arbejdet på landets krisecentre – en opdatering af den såkaldte grundpakke, som beskriver de kvalitetsstandarder og den faglighed, man kan forvente at møde på et krisecenter på tværs af geografisk placering og størrelse. Som noget nyt er der i kvalitetsstandarderne eksplicit fokus på børnene – og med rette. Årligt kommer ca. 2.000 børn på krisecenter med deres mor, og vi ved, at det er dybt skadeligt for børnene at overvære vold eller selv at være udsat for vold. Det kan trække lange skygger helt ind i deres voksenliv.

Karin Gaardsted
Formand LOKK
Landsorganisation
af Kvindekrisecentre

Kvalitetsstandarder for arbejdet på kvindekrisecentrene

Arbejdet er en omfattende opdatering af en tidligere grundpakke fra 2012. Det danner grundlag for, at det også fremover er den rette faglighed og støtte, man mødes med på krisecentrene. En faglighed om vold og voldens effekter, som er helt afgørende, når kvinderne skal bryde fri af voldelige relationer i livet og i hjemmet.

En voldsudsat kvinde skal ikke have en "henvisning" for at komme på krisecenter. Voldsudsatte kvinder er ofte akut truede og kan ikke vente på, at kommunen åbner. Derfor har vi på kvindekrisecenterområdet det såkaldte selvmøderprincip, som betyder, at kvinden selv kan henvende sig og få plads på et krisecenter døgnet rundt. Og netop derfor er det ekstra vigtigt, at samfundet og den enkelte kvinde kan have tillid til, at krisecentrene altid står klar med de rette kompetencer.

Ikke nok at se på økonomien

Kvalitetsstandarderne er også med til at sikre, at kommunerne ved, hvad de får for deres penge. Men her er det ikke nok at se på økonomien. Det er i Danmark de fem socialtilsyn, som godkender nye krisecentre og fører tilsyn med de eksisterende. Det er i den forbindelse afgørende, at socialtilsynet også ser på, om krisecentrene har den nødvendige voldsfaglighed til at løse deres kerneopgave. Her er LOKKs kvalitetsstandarder en afgørende løftestang, for de beskriver de arbejdsgange, metoder og den voldsfaglighed, vi ved virker, og som man som minimum bør kunne forvente at blive mødt med på et krisecenter.

Brug for mere viden om den kønsbaserede vold

I 2021 etablerede LOKK også en forsknings- og udviklingsenhed. Der er i Danmark alt for lidt forskning om både partnervold og krisecentrenes arbejde med at hjælpe kvinder og børn udsat for vold. I LOKK ser vi bl.a. et behov for at gennemføre et studie af både voldsudsatte kvinder og mænd for at skabe bedre indblik i voldens kønnede former – for ikke al partnervold er det samme. Der er brug for at få sat flere og bedre ord på både den politiske og den samfundsmæssige forståelse af partnervold – og det har vi en ambition om at bidrage væsentligt til.

Finansieringen er en samfundsmæssig opgave

Her til sidst har jeg behov for at nævne, at både arbejdet med kvalitetsstandarder og forskning – ja, alt LOKKs arbejde – er finansieret af private midler. Vi er dybt taknemmelige for donationerne, men samtidig er vi lidt forstemte over, at en samfundsmæssigt så vigtig opgave bliver løst for private midler. Det kan vi som samfund gøre bedre. En oplagt mulighed er, at man fra politisk hold finder økonomiske midler til LOKKs fortsatte drift på næste finanslov. Det er mit håb.

Igen i år skal lyde en stor tak til vores protektor H.K.H. Kronprinsesse Mary. Ligesom en stor tak skal lyde til vores donorer, støttemedlemmer og øvrige bidragsydere for jeres vigtige økonomiske støtte. Der er god brug for pengene, og jeg kan garantere, at vi hver dag arbejder hårdt for at sætte midlerne i spil dér, hvor de gør mest gavn.

Donationer

Donation fra TrygFonden til projekt om øget sikkerhed på kvindekrisecentrene

På baggrund af en donation fra TrygFonden igangsatte LOKK i 2021 sammen med sikkerhedsfirmaet CERTA Intelligence & Security et projekt, der skal øge både den fysiske og digitale sikkerhed på landets kvindekrisecentre. Flere af landets kvindekrisecentre modtager ofte kvinder, som er blevet udsat for digitale krænkelser og overgreb fra deres nuværende eller tidligere partner. Det kan være svært at stoppe de digitale overgreb, som typisk er vedvarende og gør brug af flere forskellige metoder. De digitale overgreb handler bl.a. om chikane, overtagelse af konti på sociale medier, identitetstyveri med misbrug af NemID, og at en kvindes forhenværende partner bruger sociale medier til at spore hende og børnenes opholdssted eller anbringer sporingsenheder i f.eks børnenes bamser eller på kvindens bil.

I regi af projektet udvikles bl.a. et gratis værktøj, der kan anvendes på krisecentrene til at lave en risikovurdering af den enkelte kvindes situation samt e-læringsmoduler til medarbejdere og frivillige på krisecentre, som har til formål yderligere at styrke sikkerhedsbevidstheden og viden om sikkerhed på krisecentrene.

Donation fra Oak Foundation Denmark til LOKKs virke

I 2021 modtog LOKK en treårig bevilling på knap syv millioner kroner fra Oak Foundation Denmark. Donationen sikrer, at LOKK fortsat kan være talerør for kvindekrisecentrene og en stærk krisecenterstemme i debatten. Donationen er øremærket en fortsat strategisk udvikling og professionalisering af LOKK og er helt afgørende for LOKKs fortsatte virke.

Oak Foundation Denmark har tidligere i 2017 og 2018 givet substantielle bevillinger til LOKK. Bevillingerne har finansieret store dele af den daglige drift og samtidig skabt mulighed for udvikling og professionalisering af organisationen. Det er dette fundament, som LOKK nu arbejder videre ud fra og yderligere folder ud takket været den nye donation.

Donation fra Simon Spies Fonden

Simon Spies ville i 2021 være fyldt 100 år den 1. september. I den anledning tildelte Simon Spies Fonden LOKK 500.000 kroner til LOKKs arbejde med at synliggøre, forebygge og eliminere mænds vold mod kvinder.

Donation fra Hoffmann og Husmans Fond til LOKKs politiske interessevaretagelse

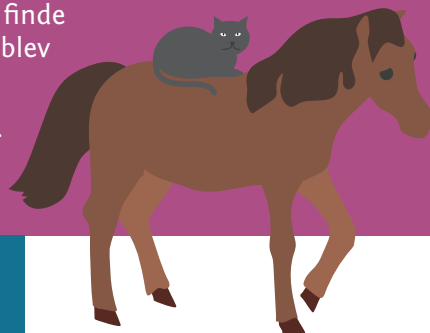
Hoffmann og Husmans Fond gav i 2021 ad to omgange donationer til støtte til LOKKs politiske interessevaretagelse. Vold mod kvinder er et strukturelt samfundsproblem, der hvert år rammer tusindvis af kvinder og deres børn og påvirker deres muligheder for at leve et trygt, frit og værdigt liv. Donationen bidrager til LOKKs arbejde med at sætte vold mod kvinder og børn endnu højere på den politiske dagsorden.

Donation fra Ole Kirk's Fond

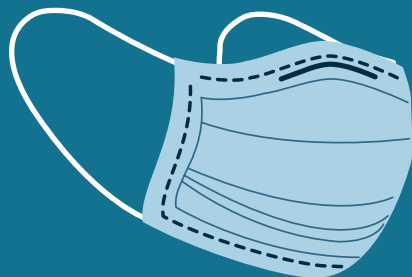
I 2021 fik LOKK en generøs donation af Ole Kirk's Fond. Donationen havde til formål at sikre en voldsfaglig kapacitet i LOKK, som har særligt fokus på børn på krisecentre.

Hvad stiller man egentlig op med kæledyr, hvis mor og børn tager på krisecenter? I samarbejde med Dyrenes Beskyttelse var LOKK med til at sikre, at kæledyr blev passet, imens familien var på krisecenter. For kvinder og børn er det en utrolig lettelse at vide, at deres kæledyr er i sikkerhed og passes af folk, der elsker dyr. Voldsudsatte kvinder kan derfor tage på krisecenter uden at bekymre sig om kæledyret og har derefter tid til at finde en længerevarende løsning. I 2021 blev **5 hunde, 1 mus, 1 kat og 4 heste** passet på internat.

Når man som familie bor på krisecenter, kan det gøre en verden til forskel at komme lidt væk fra alt det svære og få skabt nye, positive oplevelser sammen. I 2021 kom **59 kvinder og 97 børn på ferie** i Danmark, via Arbejdsmarkedets Feriefond, mens de boede på krisecenter.

Året i tal – 2021

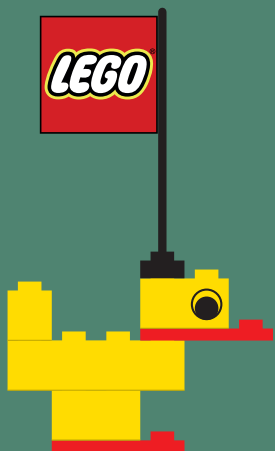

Brugen af mundbind nåede at blive ophævet og gjort obligatorisk igen et par gange i løbet af året. I 2021 donerede Femilet **7.725 stofmundbind** til LOKKs medlemmer til brug på krisecentrene.

I forbindelse med LOKKs samarbejde med Dyrenes Beskyttelse, hvor voldsudsatte kvinder kan få deres kæledyr passet på et internat hos Dyrenes Beskyttelse, mens de er på krisecenter, blev der i december sendt et kram til de mindste beboere på krisecentrene i form af Bamsen Viggo. Mere end **200 Viggo bamser** blev sendt ud og fordelt på **36 krisecentre**.

LEGOLAND donerede i 2021 intet mindre end **290 billetter** til krisecentrene til deltagelse i forlystelsesparkens præ-sæsonåbning og gav dermed børn og kvinder et skønt afbræk fra hverdagen på krisecenteret.

7 gange blev LOKK kontaktet af politiet, som bad om hjælp til at finde ud af, om en given kvinde opholdt sig på et af LOKKs krisecentre.

Typisk sker det, fordi politiet eller kvindens omgangskreds er bekymrede for kvindens liv og vil vide, om hun er i sikkerhed på et krisecenter, eller fordi de vil vide, hvor kvinden og hendes eventuelle børn er henne.

Voldtægt og andre seksuelle overgreb begået af en partner er ofte en del af den vold, der foregår i nære relationer. Men det er en form for vold, der hverken er meget viden om eller fokus på. Det betyder, at ofre for partnervoldtægt kan være i tvivl om, hvorvidt de egentlig er blevet udsat for vold.

I **13 podcast-afsnit** fra 2021 sætter Spodcast fokus på kvinder, der har været udsat for voldtægt og andre seksuelle overgreb. Her fortæller kvinderne, hvordan de har fået hjælp og er kommet videre, mens gode råd gives af en psykolog, sygeplejerske, socialrådgiver, politi og pårørende. Serien kan høres på spodcast.dk/voldtaegt.spodcast.dk.

Partnerdrab er den største enkeltstående drabstype i Danmark og udgør omkring 26% af alle drab, der bliver begået. Forskning ved University of Cambridge, gennemført af den danske vicepolitiinspektør Søren Rye afslørede, at **68% af de mænd**, som i en periode fra 2007-2017 begik partnerdrab, havde, hvad forskningen betegner som "selvmordstendenser". Det betyder, at gerningsmanden enten forinden eller efter drabet havde overvejet, forsøgt eller begået selvmord.

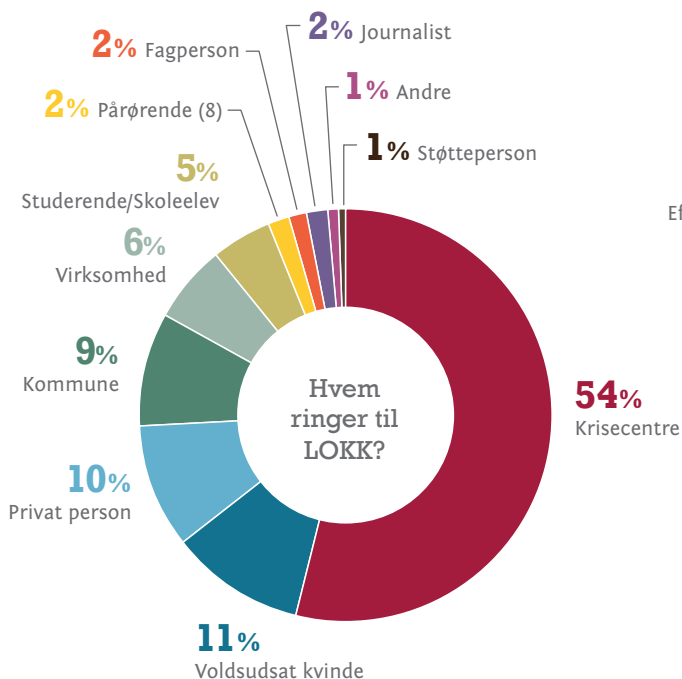
Søren Ryes forskning peger derfor på, at offentlige myndigheder kan implementere flere tiltag, som potentielt kan gøre det muligt at forebygge partnerdrab. Han opfordrer også til, at privatpersoner reagerer på deres bekymring, når de bemærker, at noget ikke er, som det skal være.

Henvendelser i 2021

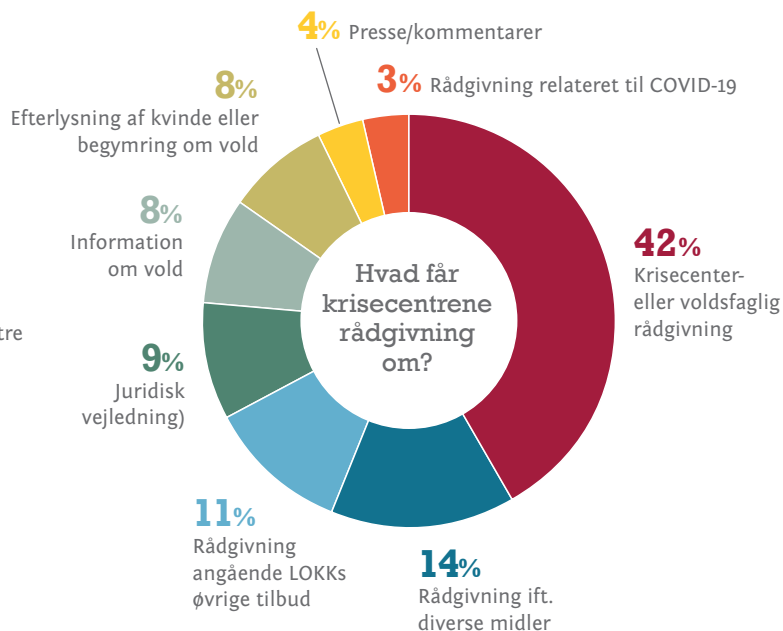
Hvem ringer til LOKK?

LOKKs sekretariatstelefon modtog i 2021 i gennemsnit to opkald om dagen. Det er oftest krisecentrene, der henvender sig. De står for lidt mere end halvdelen af opkaldene til sekretariatet. Dernæst er 10 procent af opkaldene fra voldsudsatte kvinder, som LOKK hjælper videre eller rådgiver. Privatpersoner tager også kontakt til LOKK og får rådgivning (10 pct. af opkaldene), ligesom en del af opkaldene til sekretariatet er fra virksomheder (9 pct.).

Hvad ringer de om?

Når man ringer til LOKK, giver LOKKs faglige konsulent volds- eller krisecenterfaglig vejledning i 42 procent af tilfældene. Derudover får krisecentrene rådgivning om, hvilke midler de som medlemmer har mulighed for at søge hos LOKK i knap 15 procent af opkaldene. Desuden har 11 procent af henvendelserne drejet sig om vejledning og information om LOKKs øvrige tilbud, mens 8 procent af henvendelserne var forespørgsler om data og viden om vold.

” I Danmark har vi en tendens til at gøre al partnervold til det samme. Men det er det ikke.

**INTERVIEW MED
EVA BERTELSEN, LEDER AF
FORSKNING OG UDVIKLING
HOS LOKK SIDEN MAJ 2021**

Eva Bertelsen har siden maj været leder af forskning og udvikling hos LOKK. Med en ph.d. og en baggrund som underviser på Københavns Universitet, har hun forsket indenfor et væld af voldens facetter. I LOKK arbejder Eva til dagligt som leder af LOKKs forsknings- og udviklingsarbejde, som er noget, hun er ambitiøs omkring at nå nye højder med.

”Jeg har længe været forundret over, hvor lidt forskning vi har i Danmark om både partnervold og krisecentrenes arbejde med at hjælpe kvinder og børn udsat for vold. Ambitionen er at få sat fokus på områder og problemstillinger, som også er af interesse for kvindekrisecentrene”, uddyber Eva.

Aktuelt har hun derfor et særligt fokus på den talproduktion, som kvindekrisecentrene er involveret i, og hvad vi kan og skal bruge statistikkerne til.

Tidligere har Eva været hos Danner, hvor hun har forsket i kvindekrisecenterbevægelsens historie, det tidlige børnearbejde, politik, talproduktion på voldsområdet og seksualiseret vold i parforhold.

”Det har været af stor betydning for mine seneste års arbejde, at jeg efter endt uddannelse i 2002 blev frivillig i krisecentret i Danner. Det var før huset fik så mange ansatte som i dag, derfor var vi frivillige også involveret i husets drift”, fortæller Eva.

At hun er endt hos LOKK beskriver hun selv som en naturlig følge af sin interesse for voldsfeltet og udviklingen indenfor feltet.

Gennemgående for både Evas tidligere og nuværende arbejde er, at hun gerne vil bidrage med viden, der gør, at vi endnu bedre forstår voldens mekanismer, og hvorfor det er så svært at forlade en partner, selvom vedkommende er voldelig.

Især har Eva et stort ønske om at gennemføre et studie af både voldsudsatte kvinder og mænd for at skabe bedre indblik i voldens kønnede former.

”Det er vi ikke gode til i Danmark, hvor vi har en tendens til at gøre al partnervold til det samme. Men det er det ikke, hverken i gruppen af kvinder eller gruppen af mænd eller på tværs af kønnene”, afslutter Eva.

Årets gang på krisecentrene 2021

Børnene på krisecentrene fik i 2021 bedre rammer og redskaber til at udtrykke de svære følelser

Børn, som kommer på kvindekrisecenter oplever, at deres situation er præget af store forandringer og usikkerhed både for dem selv, deres evt. søskende og deres mødre. Forud for deres ophold på krisecenteret har nogle af børnene selv været udsat for fysisk eller psykisk vold eller oplevet, at deres mor har været det. Fælles for alle børn er, at de er påvirket af de svære oplevelser, de har fået ved at leve i en familie med vold. Derudover kan der være et stort savn hos børnene efter hverdagen, deres legetøj, kæledyr, venner og deres far. Det kan forårsage stress og være overvældende, og mange stærke følelser kan komme i spil.

På Esbjerg Krisecenter ansøgte man derfor om midler til værktøjet FACE:IT. Det er et pædagogisk og terapeutisk materiale, som er skabt i et samarbejde mellem kunstner Niels Rahbek og lærer og terapeut Carsten Møller. Værktøjet er blevet døbt "Bo" og er et ansigt med flytbare magneter, som der kan laves forskellige ansigtsudtryk med. Ansøgningen blev godkendt og Ole Kirk's Fond bevilligede i 2021 midler, så Esbjerg Krisecenter kan fortsæt-

Foto: Esbjerg Krisecenter

Foto: Frederiksværk Krisecenter

te arbejdet med børn og andre, som har svært ved at udtrykke sig følelsesmæssigt.

Også på Frederiksværk Krisecenter fik børnene på krisecentret i 2021 endnu bedre rammer, da et børnesamtalerum, familierum og aktivitetsrum blev indviet. De sidste år har Soroptimist International samlet ind til projektet, som er rum specialdesignet til at fremme trygge forhold for familierne på krisecentre. Børnesamtalerummet giver børnene plads til at tale med en børnerådgiver om vold og utryghed i

hjemmet, mens familierummet er et fællesrum, hvor der er plads til mor og børn, således at mor har mulighed for at genetablere relationen igennem hygge og leg. I aktivitetsrummet gives der plads og mulighed for at få et pusterum fra en hård hverdag, hvor tanker og følelser kan fylde en stor del. Aktivitetsrummet har den særlige funktion, at familierne har mulighed for at benytte dette rum alene. Med muligheden for at anvende alle tre rum blev de bedste forudsætninger skabt for familierne og især børnene på Frederiksværk Krisecenter.

Nyt redskab muliggør samtalen om den vold, barnet har oplevet i hjemmet

Et redskab, som blev brugt bl.a. på Holstebro Krisecenter i 2021, var bogen "Mig og min (særlige) rygsæk". Bogen bruges i samtalen som et såkaldt "fælles tredje" i voldsbearbejdelsen. Bogen berører de forskellige temaer og dilemmaer, som et voldsramt barn står i. Mange af de børn og unge, der ender på krisecenter, føler skam og skyld over volden i hjemmet. Gennem hele bogen er der indsat talebobler med udsagn fra børn og unge, der har oplevet vold i familien. Disse udsagn vækker genkendelse hos barnet og den unge, som bekræftes i, at de ikke er alene om at opleve vold i hjemmet, og at det ikke er deres skyld.

"Under arbejdet med bogen oplever vi tit, at barnet eller den unge udbryder: 'Det er ligesom derhjemme' 'Sådan har jeg det også'. Vi oplever også, at barnet af sig selv kan understrege sætninger, det kan nikke genkendende til, under oplæsningen af et tema", fortæller Kirsten Holm Wejse, som er socialfaglig pædagog på Holstebro Krisecenter.

Foto: Ringsted Krisecenter

2021 stod i havens tegn på Ringsted Krisecenter

På Ringsted Krisecenter fik kvinder og børn ved flere lejligheder muligheden for at opleve naturen og den friske luft. Projektet "Din og min natur" blev afsluttet og viste gode resultater fra helende ture med fokus på natur.

Da sommeren stod for døren, blev der afholdt Åben Have, som bød på udstilling og debat om projektet "Red min søster". Ringsteds borgmester gæstede sammen med socialudvalgsformanden debatten.

Helt indtil sensommeren fortsatte de mange uden-dørs begivenheder, som blev afsluttet med en havekoncert for nuværende og tidligere beboere samt medarbejdere.

Foto: Ringsted Krisecenter

Caféaftener med vigtige emner på agendaen – for både børn og voksne

Over en periode på henholdsvis 13 og 16 uger afholdt Aabenraa Krisecenter to cafékoncepter. Ét dedikeret til skilsmissebørn og ét til kvinder i voldelige forhold.

Børne- og ungecaféen gav børnene mulighed for at dele deres tanker og følelser omkring bruddet mellem forældre, som til tider kan være forbundet med sorg. Ligeledes blev vigtige emner som grænser, værdier, familieret, det at være alene med børnene, selvværd, psykisk egenomsorg, skyld, skam og tilgivelse taget op på kvindecaféen.

Børn i krise har ofte svært ved at sætte ord på følelser. Med udgangspunkt i smiley-kortene kan man tale om følelser generelt og derefter danne paralleller til de følelser, børnene selv oplever.

På Holbæk Krisecenter Medusa tilbydes beboere et halvt års efterværn, når de er flyttet fra krisecentret. Efterværnet består som udgangspunkt af et tilbud om en netværksgruppe, kontakt til en efterværnsmedarbejder, besøg i daginstitution, hjemmebesøg og socialfaglig rådgivning. I 2021 iværksatte Holbæk Krisecenter en ekstern evaluering af tilbuddet, som har til formål at få kortlagt kvindernes behov samt afklare, hvordan gode og trygge procedurer kan indarbejdes, når kvinderne flytter ud og overgår til efterværnet. På baggrund af evalueringen skal der udarbejdes en beskrivelse af det nuværende tilbud og ses på, hvordan en efterværnsmodel kan se ud, så kvinderne får det bedst mulige tilbud.

Efterværn sikrer netværk efter endt ophold på krisecenter

Foto: Holbæk Krisecenter Medusa

Rådgivning af kvinder, som ikke bor på krisecenter

I Holbæk tilbød Foreningen Medusa igen i 2021 anonyme og gratis samtaleforløb og rådgivning til kvinder, som er eller har været udsat for vold. En ekstern evaluering af de første 10 år med ambulant rådgivning i Medusa viser, at godt 80 voldsramte kvinder om året gør brug af tilbuddet, og at tilbuddet når kvinder, der ikke ville have opsøgt et krisecenter. Kvinderne kontakter blandt andet Medusa, fordi de uden ventetid og uden om kommunen kan få støtte og rådgivning i øjenhøjde. Rådgivningen er tilpasset den enkelte kvinde og er en hjælp til,

at kvinden selv kan bære problemerne videre og få løst op. Her får kvinderne talt ud, bliver taget alvorligt og mødt uden fordømmelse. Foreningen Medusa tilbød foruden støttende samtaler juridisk vejledning samt økonomisk og socialfaglig rådgivning. Foreningen Medusa tilbød i 2021 også rådgivning til pårørende, hvor fokus er at give de pårørende viden og redskaber til at handle konstruktivt og dermed kunne støtte kvinden på den mest hensigtsmæssige måde, mens de samtidig passer på sig selv.

” Partnerdrab kan forebygges, hvis vi tør blande os.

INTERVIEW MED FORSKER OG VICEPOLITIINSPEKTØR SØREN RYE

I 25% af alle sager om partnerdrab har politiet haft kontakt med parret forinden drabet, viser forskning. Og samme studie fortæller, at andre grupper såsom sociale myndigheder og pårørende også har bemærket, at noget har været helt galt.

I foråret 2017 startede den uddannede politibetjent, Søren Rye, på en Master of Applied Criminology and Police Management ved University of Cambridge. Uddannelsen mundede ud i et speciale i 2018, hvor Søren Rye undersøgte partnerdrab i 10 politikredse i en tiårs periode. Med sig i bagagen fra Danmark havde Søren Rye nemlig en hel speciel sag, som havde sat sit præg, og som var med til at kickstarte hans interesse for at undersøge, hvilke karakteristika der gør sig gældende for partnerdrab.

I 2004 får Glostrup Politi et opkald fra bekymrede naboer til Marianne Bruus fra Brøndby. Da politiet rykker ud til adressen, finder de den 38-årige kvinde myrdet i sin lejlighed og ekskæresten Hans Curt Rasmussen liggende død på et trin i opgangen. Men natten slutter ikke i opgangen. Hans Curt Rasmussen bor sammen med sin søn

fra et tidligere forhold, og Søren Rye sætter derfor kursen mod faderen og sønnens bopæl i Helsingør. Med i bilen er drengens mor.

“Det, som især satte sit præg på mig, er det korte tidsrum, hvor jeg kørte med moren ud til faren og sønnens bolig. De to eller tre ting, moderen fortalte om sin mand, gav mig en rigtig dårlig mavefornemmelse. Baseret på det, hun fortalte, tænkte jeg kun på, at det her drab kunne man måske have forudset, inden det gik så galt”, uddyber Søren Rye.

Da Søren Rye og moren til sønnen ankommer til hjemmet, finder de sønnen og familiens hund dræbt.

Selv mordstendens som indikator

Godt 14 år senere, da Søren Rye starter sin masteruddannelse i England, har han stadig ikke glemt den dag i 2004. Og det bliver en del af hans motivation for at forske i partnerdrab på universitetet.

I sin forskning har Søren Rye undersøgt, hvilke kendetegn der findes blandt de gerningspersoner, som begår partnerdrab – herunder deres psykiatriske historie, misbrug, uddannelsesniveau og en kategori, Søren Rye selv definerer som “selvmordstendenser”. En gerningsmand er betegnet som havende selvmordstendenser,

hvis han enten havde haft selvmordstanker, har truet med selvmord, forsøgt på samme eller har gennemført det. Og netop det datapunkt skulle vise sig at give særligt bemærkelsesværdige resultater.

“I 53% af sagerne havde gerningsmanden selvmordstanker eller truet med at begå selvmord. Derudover var der yderligere 15%, som rent faktisk begik selvmord. Karakteriserer man også de 15% som en uopdaget selvmordstendens, når vi op på hele 68% af gerningsmændene, som i en eller anden grad havde en selvmordstendens”, fortæller Søren Rye.

Myndighederne skal kommunikere på tværs af de røde flag

At en så stor andel af mændene havde selvmordstendenser, mener Søren Rye ikke kun viser et adfærdsmønster hos mænd, som begår partnerdrab. Det kan også være et brugbart værktøj i forebyggelsesarbejdet af samme.

“Når sociale myndigheder første gang møder parret, skal der igangsættes en risikovurdering, som kan gøre os bedre til at udpege de par, hvor vi kan gribe ind – og her kunne selvmordstendenser være en af de indikatorer, man først holder øje med”, fortæller Søren Rye.

”I princippet kunne vi på den måde i 50% af sagerne have en mulighed for at lave en risikovurdering med efterfølgende mulighed for at gribe ind i forhold til parret”.

De risikoelementer, forskningen udpeger, skal desuden bruges af samtlige myndigheder på tværs af instanser, da det vil fremme muligheden for at gribe ind tidligere, inden en konflikt når at udvikle sig til et partnerdrab, mener Søren Rye.

En fjerdedel af os ved, når noget ikke er, som det skal være

Men det er ikke kun blandt offentlige myndigheder, at en forhøjet opmærksomhed kan gøre en verden til forskel. I sin forskning kom Søren Rye nemlig også frem til, at en fjerdedel af venner, bekendte, familie eller kollegaer til par, hvor manden har slået sin nuværende eller ekspartner ihjel, havde en fornemmelse af, at noget ikke var, som det skulle være. Og derfor skal vi turde at reagere, uanset om vi er myndighed eller privatperson, påpeger Søren Rye.

“Der eksisterer en holdning om, at partnerdrab er privatliv og derfor noget, vi ikke skal blande os i. Men det er lige netop det, vi skal”, siger han.

“I princippet kunne vi på den måde i 50% af sagerne have en mulighed for at lave en risikovurdering med efterfølgende mulighed for at gribe ind i forhold til parret”.

Derfor er det Søren Ryes opfordring, at almindelige borgere såvel som myndigheder reagerer, når noget virker ude af takt.

Foto: Marie Hald

Udvalgte milepæle

Styrket indsats mod stalking og selvstændig bestemmelse

Vold har mange former. Stalking er en af dem og kan have store konsekvenser for offeret, som lever under et stort pres med chikane og trusler. For voldsudsatte kvinder kan stalking gøre det svært for dem at komme videre med deres liv, fordi volden i form af stalking fortsætter, efter hun har forladt manden. I august 2021 præsenterede regeringen et udspil, som skal styrke indsatsen for netop dette. Udspillet indeholder 14 initiativer, der skal sætte ind over for stalking. Blandt initiativerne er en selvstændig bestemmelse om stalking i straffeloven, ligesom der er fokus på behandling af stalkeren.

“Jeg har kæmpet for en kriminalisering af stalking i 12 år under skiftende regeringer, og jeg er både stolt og lettet over, at det nu endelig lykkes. Jeg fremsatte det første forslag i 2009, og det seneste i 2020, og det er med stor tilfredshed, at jeg kan konstatere, at seks af punkterne i aftalen henføres til forslaget fra 2020. Det her er intet mindre end en landvinning for ofrene, at der fremover kan gribes ind tidligere i stalkingforløbet, og at ofrene får ret til en bistandsadvokat, samt at vi kan sikre behandling til stalkerne, så vi undgår det næste offer”, sagde retsordfører Karina Lorentzen (SF) på dagen.

LOKK har sammen med andre gode kræfter siddet i følgegruppen, som har været med til at få udspillet prioriteret.

Første domme under ny samtykkelov er faldet

I september sidste år blev Danmarks samtykkelov vedtaget, og den 1. januar trådte loven officielt i kraft. Det betød et farvel til en lovgivning, der ikke nødvendigvis vurderede en handling som voldtægt, selvom en person havde sagt eksplicit nej til sex. Siden den 1. januar er der faldet flere domme under samtykkeloven, blandt andet i en sag, hvor der blev sat fokus på, at det ikke handler om at sige nej, men om aktivt at sige ja.

“Hun skulle ikke sige ”fra” – hun skulle sige ”til”. Man kan sige ja til sex på mange måder, men uanset hvordan samtykket gives, så er udgangspunktet i den nye lovtekst, at enhver seksuel akt skal være frivillig for begge parter vedkommende, ellers er det voldtægt”, lød det fra senioranklager Bente Schnack fra Nordsjællands Politi i forbindelse med en af de første sager, som blev dømt i henhold til samtykkeloven.

38% af alle voldtægter begås af en nuværende eller tidligere partner, hvor størstedelen af ofre er kvinder. En samtykkelov kan derfor være med til at give kvinder bedre mulighed for retfærdighed og bidrage til en ændring af samfundets opfattelse af, hvad en voldtægt egentlig er.

Kommission for piger og kvinders frihed og rettigheder på tegnebrættet

I sin åbningstale i Folketinget i oktober adresserede statsminister Mette Frederiksen, at regeringen vil nedsætte en kommission, som skal være ansvarlig for piger og kvinders frihed.

“Vi skal som samfund træde langt stærkere i karakter. Stå fast på, at vores værdier – ligestilling, frihed – gælder for alle i Danmark. Enhver pige og kvinde i Danmark skal leve uden vold. Uden social kontrol. Have frihed til selv at vælge sin ægtefælle. Have ret til at arbejde. Have ret til en selvstændig indtægt. Rettigheder og frihed. Lige meget, hvor du eller din familie kommer fra”, sagde Mette Frederiksen i sin tale.

Det er en positiv udmelding, som bliver spændende at se omsat til politisk handling på tværs af myndigheder og på tværs af samfundet. For i Danmark er mindst 70.000 kvinder hvert år udsat for psykisk vold fra deres partner, og 38.000 er udsat for fysisk vold. Og hver måned bliver en kvinde slået ihjel af sin nuværende eller tidligere partner.

Trods lov mod psykisk vold falder der få domme

Hvert år udsættes omkring 70.000 kvinder for psykisk vold, som er den mest udbredte form for partnervold. Den psykiske vold er ikke altid umiddelbart synlig for en udenforstående, da der ikke er blå mærker eller brækkede knogler. Psykisk vold underminerer kvindens tro på egne evner og egen kapacitet til at tage beslutninger, hvilket er vigtigt i forhold til at fastholde hende i et voldeligt forhold.

At psykisk vold blev gjort strafbart i 2019, var derfor vigtigt. Men godt to år efter det blev gjort strafbart, viste opgørelser fra 2021, at det kun er to procent af anmeldelserne om psykisk vold, som rent faktisk fører til en dom. Psykisk vold kan for ofre være svært at bevise. Derfor kan vidnesbyrd fra psykologer, behandlere, socialrådgivere og omgangskredsen spille centrale roller, når et offer for langvarig psykisk vold skal forklare sig i retten.

Dog kræver en højere domsrate også, at psykisk vold bliver sidestillet med fysisk vold, og at domme ikke kun baseres på fysiske beviser såsom sms'er og optagede samtaler. At politiet i deres efterforskning kigger på kendetegn eller adfærdsmønstre hos voldsudøveren, kan resultere i, at flere opnår retfærdighed, når de anmelder psykisk vold.

Politigaranti over hele landet blev til virkelighed

Lige inden kalenderen viste 2021, i december 2020, blev regeringen enig om en ny aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi samt fremtidige arbejde. Denne aftale indebærer blandt andet 20 nye nærpoltienheder rundt om i landet og en ny slagkraftig national efterforskningsenhed. Herunder medfølger en såkaldt politigaranti, som indebærer, at politiet skal rykke ud på adresser inden for ti minutter, hvis der f.eks. er anmeldelser om vold eller voldtægt. 2021 blev året, hvor ord blev til handling, da denne lov den 1. november trådte i kraft.

“Hvis du er offer for så alvorlige forbrydelser som indbrud, vold eller voldtægt, har det en enorm betydning, at du hurtigt får hjælp af politiet. En hurtig indsats er afgørende for, at politiet kan hjælpe med at genoprette trygheden og efterforske forbrydelsen”, sagde justitsminister Nick Hækkerup.

Hver måned bliver en kvinde dræbt af sin partner eller ekspartner, mens 825 kvinder er ofre for voldtægt. En styrket indsats i at nå ud på adresser, hvor netop disse forbrydelser finder sted, er derfor et vigtigt skridt i den rigtige retning for kvinders sikkerhed.

Foto: Kim Matthai Leland

Grafik: Cecilie von Haffner/Danner

Sig det til nogen

"Sig det til nogen" er et ambulanserådsgivningsforløb, der blev startet af Ringsted Krisecenter, Randers Krisecenter og Danner i 2018. Indsatsen er løbende blevet evalueret, og de gode resultater har betydet, at partnerskabet omkring "Sig det til nogen" i 2020 blev udvidet med Holstebro Krisecenter, Kolding Krisecenter og Kvindehjemmet. Fra 2022 er der desuden afsat permanente midler på Finansloven til "Sig det til nogen" på Ringsted Krisecenter, Randers Krisecenter og Danner. "Sig det til nogen" er knyttet til krisecentre, da det er den voldsfaglige viden herfra, indsatsen bygger på. Sikkerhedsvurderinger er eksempelvis en central del af indsatsen, da det er vigtigt, at kvinderne bliver flyttet til et krisecenter, hvis deres sikkerhedssituation kræver det.

Målet er at nå de kvinder, som ikke tager på krisecenter

Målet med udviklingen af "Sig det til nogen" er at nå flere kvinder, der

er udsat for vold eller har været det inden for det sidste år. Evalueringen af indsatsen viser, at indsatsen når frem til en anden gruppe kvinder end

”Intet har været for stort eller for småt at tale om, og det har været godt. Det var en øjenåbner, at der var mange andre, der havde oplevet det samme som mig, og det gav mig et håb om, at der er en løsning”.

dem, der tager på krisecenter. Det er kvinder, der ikke har behov for den beskyttelse, som krisecentrene tilbyder, men dog fortsat er massivt

voldsudsatte. 37% har været i volden i mere end 10 år. I 2021 var 400 kvinder i forløb på tværs af landet.

”Intet har været for stort eller for småt at tale om, og det har været godt. Det var en øjenåbner, at der var mange andre, der havde oplevet det samme som mig, og det gav mig et håb om, at der er en løsning”, fortæller en 29-årig kvinde, som har været en del af "Sig det til nogen".

Sig det til
nogen

” Jeg er stolt af at være med til at sikre,
at LOKK fortsat har en markant stemme.

**INTERVIEW MED SANNE
KJÆR, BESTYRELSESMEDELM
I LOKK SIDEN 2020**

Sanne Kjær trådte ind i LOKKs bestyrelse i 2020 og har siden da beskæftiget sig med at styrke organisationens arbejde med sine kompetencer som jurist. Sanne er uddannet jurist og er kundedirektør i KAB, der administrerer almene boliger i Storkøbenhavn. Her arbejder hun bl.a. med det boligsociale område og livet mellem husene.

I Sannes arbejde med LOKK har hun fokus på, hvordan man som interesseorganisation bedst udbreder viden i samfundet, påvirker det politiske niveau samt understøtter det voldsfaglige arbejde på kvindekrisecentrene.

Om det arbejde, som krisecentrene udfører, siger Sanne:

”Jeg er meget imponeret over det arbejde kvindekrisecentrene gør hver eneste dag – for at hjælpe voldsramte kvinder og børn. Jeg synes, LOKK gør en fantastisk indsats for at understøtte denne indsats og for at bidrage til, at vi som samfund får endnu mere viden om vold i nære relationer”, fortæller hun.

Kvindernes videre vej ud i samfundet, efter de forlader krisecentret, og de problemstillinger, der følger med, er også et aspekt, der optager Sanne, som er stolt af at være en del af organisationens bestyrelse.

”Jeg er stolt af at være med til at sikre, at LOKK fortsat har en markant stemme, der bliver lyttet til, og at kvindekrisecentrene får de bedste forudsætninger for at løse den voldsfaglige kerneopgave”, afslutter hun.

Portrætfoto: Doneret af fotograf Stine Heilmann

Udvalgt forskning på voldsområdet i 2021

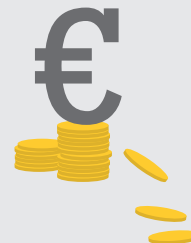

Grafik: EIGE

Kønsmåbaseret vold koster Danmark 4,8 milliarder euro årligt

Vold har store individuelle og samfundsmæssige konsekvenser. Kønsmåbaseret vold koster EU 366 milliarder euro om året. Det viser en ny beregning fra The European Institute for Gender Equality (EIGE). Vold mod kvinder udgør 79% af denne regning, hvilket svarer til 289 milliarder euro om året. I 2015 kostede voldshændelser det danske samfund 2,3 mia. euro. Et tal, som både dækker over direkte og indirekte omkostninger.

Den største samfundsmæssige omkostning ved vold er de personlige. De vurderes at koste samfundet hele 4,8 mia. euro. årligt.

Skyggepandemien: Vold mod kvinder under pandemien COVID-19

Sidste år cementerede forskning, at det farligste sted for en kvinde at opholde sig er i hjemmet, idet 80% af alle kvindedrab bliver begået i hjemmet. Kombineret med det faktum, at pandemien stadig i 2021 hærgede og i perioder lukkede samfundet ned, er mange kvinder under pandemien blevet tvunget ind i eller fastlåst i et potentielt farligt miljø. Det er emnet for en rapport om, hvordan volden mod kvinder har ændret sig i en bekymrende retning under pandemien, som FN's enhed for ligestilling og kvinder har offentliggjort. Undersøgelsen belyser den øgede vold mod kvinder, som har fundet sted under pandemien og resulteret i en såkaldt skyggepandemi. Blandt andet viser rapporten, at hver anden kvinde under pandemien enten selv har været udsat for vold eller kender en kvinde, som har. Samtidig angav 56% af kvinderne, at de følte sig mindre trygge i hjemmet end siden før pandemien.

"Measuring the shadow pandemic: Violence against women during COVID-19", UN Women

Læs vores
interview med
Søren Rye
på side 12

Intimate Partner Homicide in Denmark 2007-2017: Tracking Potential Predictors of Fatal Violence

Forsker og vicepolitiinspektør ved Københavns Vestegns Politi, Søren Rye, har undersøgt, hvilke kendetegn der går igen i sager om partnerdrab, og hvorvidt de kan forebygges bedre. Forskningen viser blandt andet, at 68% af de mænd, som begik partnerdrab, enten havde tænkt på, truet med, forsøgt på eller begået selvmord. Samtidig havde andre offentlige instanser end politiet i næsten halvdelen af sagerne været bevidst om, at der fandt vold sted i hjemmet, men ikke delt det med politiet.

At leve med partnervold påvirker offeret på samme måde som en soldat i krig

I et ph.d.-projekt om voldens følgevirkninger har Sarah Bøgelund Dokkedahl fra Videnscenter for Psykotraumatologi ved Syddansk Universitet undersøgt forekomsten af fysisk, psykisk og seksualiseret vold blandt 150 kvinder på fire danske kvindekrisecentre. Projektet konkluderede, at ved indflytning på krisecenter udviste syv ud af 10 kvinder symptomer på PTSD eller Komplex PTSD. PTSD, som står for posttraumatisk stresslidelse, er en psykisk lidelse, man kan udvikle, når man har været udsat for en traumatisk begivenhed. Lidelsen forbindes derfor ofte med soldater, som har været i krig. At kvinder, som har været i voldelige forhold, viser tegn på at have lidt samme psykiske overlast som en soldat i krig, understreger, hvor traumatiserende og ødelæggende partnervold kan være.

”Kvinder på krisecenter”, Sarah Bøgelund Dokkedahl, ph.d.-studerende v. Institut for Psykologi, SDU, Mette Tegtmeier Olsen, projektleder, Kvindehjemmet, Maiken Kirk Andersen, projektleder, Danner

Hver sjette ung har været udsat for fysisk vold af deres forældre

En rapport fra VIVE, det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, samler den seneste viden om fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. På trods af at andelen af skandinaviske børn, der bliver slået af deres forældre, har været faldende gennem de sidste årtier, er det stadig hver sjette, som har været udsat for fysisk vold af deres forældre inden for det seneste år. Samtidig har hver femte oplevet en uønsket seksuel hændelse. Blandt dem, der har været udsat for vold derhjemme, er det ifølge de unge selv kun hver 10., der kommer i kontakt med nogen fra kommunen, f.eks. en sagsbehandler eller en sundhedsplejerske.

”Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn”, Mai Heide Ottosen og Sofie Henze Pedersen

” Jeg kunne godt ønske, at flere mænd får øjnene op for, at arbejdet med mænds vold mod kvinder er et af Danmarks vigtigste job.

**INTERVIEW MED KENNETH,
MANDLIG SOCIALRÅDGIVER
PÅ KVINDEKRISECENTER**

Mandlig socialrådgiver på kvindekrisecenter: “Jeg kunne godt ønske, at flere mænd får øjnene op for, at arbejdet med mænds vold mod kvinder er et af Danmarks vigtigste job.”

Kenneth arbejder som socialrådgiver på et kvindekrisecenter, som er medlem hos LOKK, hvilket han har gjort siden 2016. Kenneth arbejdede som socialrådgiver i Svendborg og Odense Kommune inden for børne- og ungeområdet, inden han blev ansat på Dansk Kvindesamfunds Krisecenter.

“Under hele min studietid har jeg haft en særlig interesse for børne- og ungeområdet, børnepsykiatrien og krisecenterområdet. I forbindelse med en meget voldsom børne- og ungesag i kommunen blev min interesse – herunder min retfærdighedssans og syn på mænds vold mod kvinder – vakt, og lysten til at samarbejde med voldsramte kvinder på et krisecenter genopstod”, fortæller Kenneth.

Til trods for at Kenneth qua sin interesse for feltet var bekendt med, hvor stort et problem mænds vold mod kvinder udgjorde i samfundet, er han i takt med sit arbejde på krisecenteret blevet overrasket over, hvor meget vold der egentlig bliver begået mod kvinder. Det har fået ham til at kigge tilbage på sin tid i Svendborg Kommune og Odense Kommune med et andet blik.

“Der gik ikke lang tid, inden jeg begyndte at se mine gamle sager i kommunen med helt andre briller, da det pludseligt blev meget tydeligt, at der stort set i alle sager i kommunalt regi er en eller flere voldsformer på spil, som ofte bliver gjort til et individuelt problem.”

At være mand i en kvindedomineret verden, som kvindekrisecentre er kendt for at være, er ikke noget, som Kenneth tager alt for tungt, da han mener, at autenticitet vægter højere end køn.

“Jeg har altid set mig som en socialrådgiver og ikke som et bestemt køn. Min oplevelse er, at hvis kvinderne møder en autentisk og ægte socialrådgiver, så spiller kønnet ikke en rolle”, uddyber han.

At konstruere en lukket verden på krisecentrene, hvor mænd ikke er velkomne, mener Kenneth desuden er at gøre de indskrevne kvinder en bjørnetjeneste. Både af den grund, og fordi lige dele kvinder og mænd ifølge Kenneth udgør en sund arbejdsplads og et godt miljø for de indskrevne, drømmer Kenneth om, at flere mænd indser vigtigheden i branchen.

“Jeg håber, at flere mænd får øjnene op for, at arbejdet med mænds vold mod kvinder er et af Danmarks vigtigste job”, afslutter Kenneth.

**Børnefaglig medarbejder
giver et talerør til den
stemme, som ofte bliver
negligeret – nemlig
børnenes.**

INTERVIEW MED LINE, BØRNEFAGLIG MEDARBEJDER

Line er børnefaglig medarbejder på Haderslev Krisecenter og har en del af sin erfaring fra Røde Kors, hvor hun blandt andet var med til at starte en pædagogisk enhed i 2015. Siden 2018 har hun fået oparbejdet et solidt børneperspektiv, som familierne på krisecentret bliver mødt med.

Lines kompetencer og erfaring har resulteret i, at man på Haderslev Krisecenter møder børnene med åbenhed og anerkendelse af deres oplevelser, sorg, forvirring og andre svære følelser.

“Det er vores overbevisning, at vi formår at give børneperspektivet et godt fundament, men vigtigst af alt mener

vi, at børnene får en tydelig stemme. En stemme som tidligere ofte er blevet negligeret”, fortæller Line.

Med forskellige værktøjer fra en række af efteruddannelser forsøger Line i sit daglige arbejde på krisecentret at give børnene tid og plads til at kunne tale, spørge og dele deres behov og følelser. Hun sidestiller nemlig den tilstand, beboerne på krisecentret befinder sig i, med den som flygtningefamilier, smuglet over Middelhavet, oplever.

“Den krise, vores beboere befinder sig i, minder utrolig meget om de flygtningefamilier, jeg modtog i min Røde Kors-tid. Den diffuse tilstand og de psykosomatiske symptomer, flygtningene udviste, minder mig meget om den forvirrede og frustrerede tilstand,

en mor er i, når hun er flygtet fra hjemmet med sine børn, ofte ind på en politistation og derefter direkte til os”, uddyber hun.

Derfor er det centralt, at et krisecenter skaber trygge rammer for både kvinderne og børnene, hvilket er af høj prioritet hos Haderslev Krisecenter. Beboerne bliver mødt i øjenhøjde, og der bliver skabt en hjemlig atmosfære, som skal bidrage til, at familierne kan få noget ro.

“En vigtig målsætning for os er også, at beboerne oplever vores hus som et hjem væk fra hjemmet: hjemlig indretning, god atmosfære og flere fællesområder. Personalet benytter samme køkken, stue og spisestue som beboerne. Alle er ligeværdige – også børnene”, fortæller Line.

LOKK i mediebilledet

LOKK arbejder for at sætte mænds vold mod kvinder på den offentlige og politiske dagsorden. I løbet af 2020 har vi skrevet og været medunderskrivere på en række replikker og debatindlæg. Her kan du læse om et par af indlæggene. De kan også findes på LOKKs hjemmeside, www.lokk.dk, under nyheder.

Hvor mange kvindedrab skal der til, før politikerne gør noget?”

» Bragt i Berlingske d. 27. maj 2021

Hvert år dræbes i gennemsnit 12 kvinder af deres nuværende eller tidligere partner. Altså i gennemsnit en kvinde om måneden. Men de mange drab går i store træk ubemærket hen og udløser ikke hasteindkaldte pressemøder med krav om politisk indgriben, handleplaner eller øget forebyggelse. Det står i skærende kontrast til, hvordan vi som samfund ellers behandler drab. Tænk bare på den store indsats og politiske bevågenhed på f.eks. bandedrab. I indlægget skriver vi bl.a., at vi som samfund bør have en politisk handleplan, der går på tværs af sektorer og ministerier, for, hvordan vi forebygger og bekæmper mænds vold mod kvinder. Det er en forudsætning for, at vi kan komme i mål med at forebygge kvindedrab.

Kære Eva Selsing: Vi har brug for mere forståelse og mindre fordømmelse

>> Bragt i Berlingske d. 20. juni 2021

Under overskriften "Vi har brug for flere fordomme og mere fordømmelse" kunne man i Berlingske d. 14. juni læse filosof og debattør Eva Selsing tankes på baggrund af en TV 2-dokumentar om psykisk vold, hvor to brødre i otte år var udsat for psykisk vold af deres stedfar. I sit indlæg hævder Eva Selsing, at den voldsudsatte kvinde vælger at leve med en voldelig mand ud fra et ønske om at være lykkelig og opleve eventyr i stedet for at sætte sine børn først. Men det er en grov forenkling af de mekanismer, der er på spil, når det kommer til psykisk vold. Psykisk vold er langt mere komplekst og farligt, end Selsing fremstiller det, og hendes påstande gør mere skade end gavn. Derfor tog LOKK og LivaRehab/LivaShelter også til genmæle i et indlæg under overskriften "Kære Eva Selsing: Vi har brug for mere forståelse og mindre fordømmelse."

Forebyggelse af vold: Skal vi stoppe volden, skal vi behandle dem, der udøver den

>> Bragt i Politiken d. 12. oktober 2021

At udøve vold mod sin partner, sin familie eller sine børn, er forkert. Det er ulovligt, det skal straffes – og ofre skal have hjælp. Det vil alle kunne blive enige om, for det er indlysende rigtigt. Men skal vi stoppe volden til livs, så er der noget andet, vi også skal tale om: Behandling til de mennesker, der udøver volden. For hvis vi skal bekæmpe volden i nære relationer, er det helt afgørende, at vi får stoppet volden dér, hvor den starter: hos udøverne. Ellers vil volden fortsætte – og i værste fald eskalere. Det er budskabet i dette indlæg, som LOKK sammen med en række andre aktører stod bag.

Brug din
stemme

At opdage volden kræver viden

>> Bragt i Sjællandske Nyheder d. 10. november 2021

Hver tredje kvinde, der kommer på et krisecenter, har været udsat for vold i mere end fem år, inden hun kommer på krisecenter. Det kan man som politiker være med til at ændre på. For hvis vi skal komme volden til livs, er det afgørende, at der i enhver kommune er uddannet personale med viden om vold og voldens dynamikker. Det var budskabet fra LOKK til kommunalpolitikere ifm. Kommunalvalg 21, hvor vi ønskede kommunalpolitikere et godt valg og udtrykte ønske om, at de bruger deres politiske indflydelse til at sikre, at kommunerne yder den bedst mulige støtte og hjælp til de alt for mange kvinder og børn, der lever med vold, rundt omkring i Danmark.

Podcasts og udsendelser om vold og voldtægt

At være udsat for vold er ofte forbundet med stor skyld og skam. Kvinden tror ofte, at volden er hendes egen skyld og eget ansvar. Derfor er det vigtigt, at vi som samfund hører om og kender til volden og voldens konsekvenser. Vold i nære relationer fik i 2021 heldigvis en del opmærksomhed og skærmtid. Nedenfor er nogle af de indslag fra 2021, som satte fokus på emnet.

”Cilles sidste dag”

For 15 år siden blev Cecilie dræbt af sin ekskæreste, som i deres forhold havde udsat hende for psykisk vold. 12 kvinder dræbes årligt af deres nuværende eller tidligere partner, og vi ved, at risikoen for at blive dræbt stiger, når kvinden forsøger at bryde ud af forholdet. Podcasten fra Aalborg Stift er en mors fortælling om den knusende sorg over at miste sin datter.

”Cilles sidste dag”
kan høres hos Aalborg Stift

Serie med fokus på voldtægt og voldtægtsforsøg

Spodcast sætter i 13 podcast fokus på kvinder, der har været udsat for voldtægt og andre seksuelle overgreb. I podcastserien kan du høre kvinderne fortælle om, hvordan de har fået hjælp og er kommet videre. Der er også gode råd fra bl.a. en psykolog, sygeplejerske, socialrådgiver, politi og pårørende.

Serien kan høres på
voldtægt.spodcast.dk
spodcast.dk

”Ofrene” af Sandie Westh

I podcast-serien 'Ofrene' giver Sandie Westh, hvis søster blev dræbt af sin mand, ordet til de pårørende, der står tilbage, når nogen bliver slået ihjel.

Podcast-serien kan høres
hos radio 24syv.

Foto: TV2Østjylland

TV2 Østjylland "Min far dræbte min mor og stedmor"

I TV2 Østjyllands dokumentar "Min far dræbte min mor og stedmor" møder vi Alex Mogensen, hvis mor og stedmor blev slået ihjel af hans far, Flemming Mogensen. Blot halvanden måned inden mordet henvender Flemming sig til Center for Selvmordsforebyggelse, men han bliver her afvist. Tilbage sidder sønnen Alex med en følelse af, at familien er blevet svigtet. Hans far, en tidligere drabsmand, opsøger systemet efter bruddet med ekskonen Freyja, og fortæller, hvor dårligt han har det. Men han modtager stadig ikke den hjælp, han har brug for. Kunne Freyja stadig være i live, hvis faderens desperate råb om hjælp var blevet hørt?

"Min far dræbte min mor og stedmor" kan ses på TV2 Østjyllands YouTube.

TV2 "Fanget i et farligt forhold"

Dokumentarserien "Fanget i et farligt forhold" handler om de mange danske kvinder, der har været eller er i et voldeligt forhold. Dokumentaren tager fat i spørgsmål som: Hvordan påvirker volden kvinderne? Hvorfor slår mændene? Hvorfor forlader kvinderne ikke "bare" deres mænd? "Og hvad sker der, når kvinderne forsøger at bryde ud af forholdet?"

Dokumentarserien kan ses på TV2 Play.

Foto: TV2 fra dokumentarserien "Fanget i et farligt forhold2"

DR2 "Sådan overlever du et voldeligt forhold"

I serien følger vi de tre kvinder Mie, Louise og Zandra. De er kommet ud af forskellige typer voldelige forhold, der kaster lange og mørke skygger over dem i deres kamp for at få et nyt liv.

Du kan se serien med de tre modige kvinder på DR TV.

Foto: Jacob Latocha for DR

The Body Shop og LOKK forsætter samarbejdet om at sætte fokus på mænds vold mod kvinder

Foto: The Body Shop

Portrætfoto: Doneret af fotograf Stine Hellmann

Også i 2021 fortsatte The Body Shop kampen mod mænds vold mod kvinder sammen med LOKK. Samarbejdet blev indledt i foråret 2020 som en modreaktion på den øgede vold mod kvinder og piger, der blev rapporteret både globalt og lokalt som et resultat af selvisolering og lockdown under COVID-19, og som FN har kaldt en skyggepandemi.

Selvom vi snart passerer to år med pandemien som toneangivende element, er de voldsrelaterede udfordringer, der følger med, stadig aktuelle.

På FN's Internationale Dag for Afskaffelse af Vold mod Kvinder, 25. novem-

ber, markerede The Body Shop dagen med at holde blackout strike, hvor alle butikkerne slukkede lyset klokken 15:00, og personalet sammen med kunder gav dagen særlig opmærksomhed ved at kræve handling mod mænds vold mod kvinder. Samtidig satte virksomheden på Black Friday-ugen en øget fokus på emnet.

The Body Shop donerede i 2021 hele 336.849 kroner fra julesalget til LOKKs arbejde. Men lige så vigtigt satte The Body Shop fokus på problemet og engagerede deres kunder og samfundet i kvindekrisecentrene livsvigtige indsats for at hjælpe kvinder og børn videre til et trygt liv uden vold.

Direktør hos LOKK, Kamilla Bjørn Drøisdal, understregede i den forbindelse vigtigheden af, at Danmark fremadrettet får en national handlingsplan mod vold i nære relationer:

”Vold mod kvinder og børn er et strukturelt samfundsproblem. Det kræver en solid og koordineret indsats, og ikke mindst at vi fjerner tabuet og udbreder viden om vold, både overfor fagpersoner, på politisk niveau og i samfundet som helhed.

”Kønnet vold vurderes at koste EU 366 milliarder euro om året. Vold mod

Partnerskaber skaber mulighed for at komme videre til et trygt liv uden vold

Partnerskabet med The Body Shop er et af flere partnerskaber, som LOKK indgår i. Vi arbejder nemlig strategisk med en række fokusområder, hvor vi og vores medlemmer af erfaring ved, at voldsudsatte kvinder og børn har brug for støtte. Vi etablerer landsdækkende partnerskaber mellem krisecentrene og offentlige samt private aktører inden for ni områder, så vi som samfund kan sikre, at kvinder og børn kommer videre til en tryk fremtid – uden vold. De ni fokusområder er arbejdsliv, fritidsliv, familieliv, rettigheder, økonomi, bolig, mental sundhed, sikkerhed og faglig kompetent personale.

kvinder udgør 79% af dette beløb. Arbejdet for vedtagelse af en national handlingsplan til håndtering og forebyggelse af vold i nære relationer og partnerdrab, på tværs af kommuner, sektorer og myndigheder, skal prioriteres, og handlingsplanen skal udarbejdes med inddragelse af alle relevante aktører på voldsområdet.

Der er behov for en handlingsplan, som har både de voldsudsatte, deres børn samt voldsudøveren i fokus. En handlingsplan, som er helhedsorienteret, langsigtet og ambitiøs i forhold til vidensproduktion om vold i en dansk kontekst,” siger Kamilla Bjørn Drødal.

Udvalgte aktiviteter

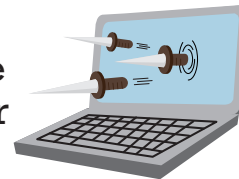
Webinar om lige deling af børne- og ungedyldelsen

1. januar 2022 træder en lovændring af børne- og ungedyldelsen i kraft. Udbetaling Danmark afholdt derfor sammen med LOKK et webinar om lovgivningen i efteråret 2021. Lovændringen betyder, at ydelsesudbetalingen ikke længere som udgangspunkt går til mødrene, men skal deles lige mellem forældrene, uafhængigt af om de bor sammen eller går fra hinanden.

Krisecentrene er på baggrund af lovændringen bekymrede for, at ændringerne kan medføre, at voldsramte kvinder belastes yderligere, og at det kan føre til konfliktoptrapning – blandt andet fordi kvinden økonomisk stadig er nødt til at interagere med den tidligere partner, da ydelsen deles mellem dem.

LOKK vil i 2022 foretage en erfaringsopsamling til Udbetaling Danmark fra kvindekrisecentrene.

Webinar om digitale krænkelse og vold i nære relationer

En del af den vold, kvinderne på LOKKs krisecentre er udsat for, foregår digitalt. Den digitale vold kan f.eks. være deling af nøgenbilleder eller andet uønsket privat materiale. Digital vold kan også være stalking eller overvågning ved brug af GPS eller apps.

I 2021 afholdt LOKK derfor et webinar om digitale krænkelse og vold i nære relationer. Det var advokat og bestyrelsesformand i Digitalt Ansvar, Miriam Michaelsen, der stod for undervisningen af krisecentrene. Hun har været advokat for en lang række forurettede i sager vedrørende forskellige former for digitale krænkelse, herunder som bistandsadvokat for den forurettede pige i Umbrella-sagskomplekset, hvor over 1.000 unge er blevet sigtet for at have delt en video med seksuelt og intimt indhold på internettet.

Målet med webinarret var at introducere krisecentermedarbejderne til fænomenet og lovgivning på området, så de er bedst muligt rustet til mødet med ofre udsat for en digital krænkelse.

Børneseminar for børnegruppen

I 2021 afholdt børnegruppen i LOKK det årlige børneseminar for krisecentrenes børnefaglige ansatte. Her var der mulighed for sparring med kolleger og for at dele eller få ny viden inden for børneområdet. I 2020 var der 2157 børn med deres mor på krisecenter, viser en opgørelse fra Danmarks Statistik. Det er lige så skadeligt for børnene at overvære volden som selv at være udsat for den, og derfor er det afgørende, at børnene også får den rette hjælp.

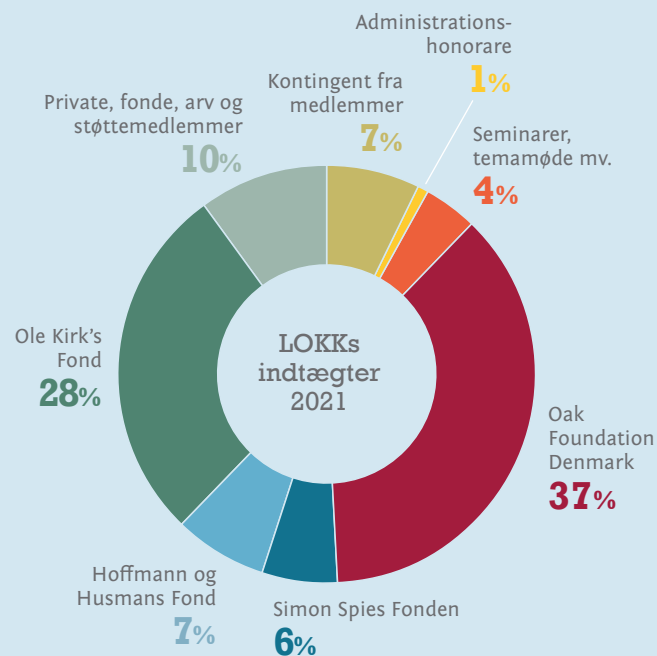
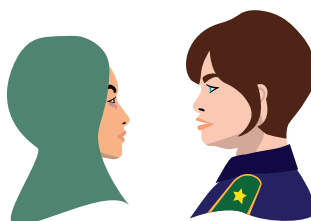
Ny krisecentererklæring til Udlændingestyrelsen

LOKK har i 2021 udviklet en ny krisecentererklæring til Udlændingestyrelsen. Målgruppen for den krisecenterfaglige erklæring er kvinder, som ikke er EU-borgere, og som på grund af samlivsophør har fået inddraget eller kan risikere at få inddraget deres opholdstilladelse i Danmark. Formålet med den krisecenterfaglige erklæring er at sikre, at Udlændingestyrelsen tager højde for, at kvinden er flyttet fra en voldsudøver, der har udsat hende og/eller hendes børn for vold, når styrelsen vurderer, om kvindens opholdstilladelse skal bevares eller inddrages.

Politireformen

Den nye politireform, som trådte i kraft i 2021, har bl.a. fokus på bekæmpelse af voldtægt og vold i nære relationer.

I den forbindelse er der etableret et team af medarbejdere i politiet, som skal arbejde med stalking, voldtægt, æresrelaterede forbrydelser og vold i nære relationer. Teamet skal uddannes i traumeinformeret praksis og bistå politiet i arbejdet med bl.a. at sikre bedre hjælp til offrene for denne type forbrydelser. LOKK deltager i regi af Midt- og Vestjyllands Politi i en følgegruppe for implementering af traumeinformeret praksis, hvor landets politikredse, Danner, Lev Uden Vold og Dansk Stalking Center også deltager.

Hvem er LOKK?

LOKK arbejder for at forhindre vold mod kvinder og børn og har siden 1987 været samlende aktør og talerør for kvindekrisecentrene. Vi repræsenterer mere end 50 kvindekrisecentre, deres 500 ansatte og flere end 1500 frivillige på tværs af hele Danmark. Vi er en koordinerende, central enhed, der samler non-profit kvindekrisecentre uanset størrelse og placering og løser de landsdækkende opgaver på et grundlag af stærk lokal forankring.

LOKK er bindeled mellem det politiske system og kvindekrisecentrene og fungerer som et vigtigt videnscenter og som sparringspartner for politikere, myndigheder og andre aktører. Vi sikrer en fælles og konsistent adgang til krisecentrene og løfter i tæt samarbejde med de lokale krisecentre kvaliteten på voldsområdet til gavn for voldsudsatte kvinder og deres børn.

LOKKs bestyrelse 2021

Bestyrelsen består af otte medlemmer, der leder organisationen og er ansvarlige for organisationens drift.

Karin Gaardsted
Bestyrelsesformand,
politiker

Karen-Inger Thorsen
Næstformand

Susanne Dahl
Bestyrelsesmedlem,
direktør for Partnerskaber
og Programmer i UNICEF

Ingrid Funch Jørgensen
Bestyrelsesmedlem, leder
af Bornholms Krisecenter

Sanne Kjær
Bestyrelsesmedlem,
kundedirektør i KAB

Trine Hørdum Grünberger
Bestyrelsesmedlem,
bestyrelsesformand i
Vikon Danmark A/S og Liva

Katrine Nordbjærg
Bestyrelsesmedlem,
forstander på KvindeHjemmet
i København

Bente Dalsbæk
Bestyrelsesmedlem, strategisk
rådgiver, moderator og profes-
sionelt bestyrelsesmedlem

Af hjertet tak

Foto: Stine Heilmann

Protektor H.K.H.
Kronprinsesse Mary

Vi er taknemmelige for al den støtte,
LOKK har modtaget.
Ethvert bidrag er med til at hjælpe en voldsudsat
kvinde og hendes eventuelle børn videre
til en tryk fremtid uden vold.

En særlig tak til:
Arbejdsmarkedets Feriefond
BROEN Danmark
DGI
Dyrenes Beskyttelse
Egmont Fonden
Femilet
Fødevarebanken
Hoffmann og Husmans Fond
Louis Petersens Legat
Mary Fonden
Novo Nordisk Fonden
OAK Foundation Denmark
Offerfonden
Ole Kirk's Fond
Simon Spies Fonden
Sunds Y's Men's Club
The Body Shop
TrygFonden

LOKKs støttemedlemmer
Alle private donationer og
testamenteringer

Følg os:

www.lokk.dk

[@lokk.dk](https://www.instagram.com/lokk.dk)

LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre

LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre

LOKK

LANDSORGANISATION AF KVINDEKRISECENTRE

Lundtoftegade 23, 1.,
2200 København N

sekretariat@lokk.dk
Tlf. 32 95 90 19.
Mandag-fredag: 9-11